

NÉPLAP

Hat oldal — Ára 40 fillér

Ujabb összegeket kapott
Debrecen és Hajdúvármegye
a hároméves terv keretében

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM, 210.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLJETEK

1947. SZEPTEMBER 16., KEDD

Ezért nincsen vetőmag!

(U. L.) Az őszi talajelőkészítő munkálatok, a szántás-vetés ideje egyre inkább itt van. Mindenfelé török a határban a kukoricát, sokfelé már szántanak is.

Az újgazdák, az amurgy is vékonybúzájú szegényparasztok, akiket az idén a fagy, aszály- és jégkár sújtott, nagyon sok esetben, talán túlnyomó részben nem tudják állami segítség nélkül az őszi mezőgazdasági munkálatokat elvégezni. Az államnak kell vetőmag-kölcsönökkel, szántási hitelekkel, segítségükre sietni, hogy ne legyen fennakadás és a szántás-vetés idejében megtörténhessék.

A kormányzat már mindkét vonalon intézkedett: megszavazott nagyobb mennyiségű vetőmag-kölcsönt és biztosított egy széles szántási hitelkeretet is. Kevésbé közérdekű kormányintézkedéseknél a kormány rendelkezéseinek szabotálása talán nem okoz minden esetben nagy bajt és fennakadást. De a szántási hitelre, a vetőmagkölcsönre vonatkozó rendelkezéseknek a szabotálása, bürokratikus aktatologatása felbecsülhetetlen kárt jelenthet mezőgazdaságunkra, az ország egész gazdasági életére.

Tavaly már kaptunk izelítőt belőle s ez éppen elég volt ahhoz, hogy az idén jobban vigyázzunk. Sokszor rámutattunk már a „Néplap” hasábjain arra, s ezt a véleményünket a gazdasági szakértők is megerősítették — hogy az idei rossz termésnek nem utolsó sorban éppen az illetékes szervek szabotálása, az volt az oka, hogy tavaly ősszel a vetőmagkölcsönt és a szántási hitelt a rászoruló újgazdák és szegényparasztok olyan késedelemmel kapták meg, hogy nem tudták mit kezdeni vele.

Számos jel arra mutat, hogy az illetékesek nem akarnak tanulni a múlt esztendő hibáiból. Megint ugyanazzal a bürokratikus, szabotáló, vagy talán még a szabotálásnál is rosszabb ügykezeléssel intézik a ma mindennél fontosabb vetőmagkölcsön és szántási hitel sorsát, amely ügykezelés mindenhez inkább méltó, mint demokratikus állampévezet-höz, demokratikus közhivatalainkhoz. Vagy talán a bankoknál van a hiba? Demokráciánk már elég erős, elég erősnek kell lennie ahhoz, hogy a bankok esetleges szabotáló kísérleteit letörje, megbíusítsa.

Es ha már a bürokratizmus ostorozásánál tartunk, rá kell mutatnunk helyi visszahúzóakra is. Itt van például az ebesi újgazdák és kisparasztok esete. Vetőmagkölcsönt igényeltek, annak rendje és módja szerint, mert olyan súlyos aszálykárt szenvedtek, hogy a kölcsön nélkül nem tudják az őszi vetést elvégezni. Azt kérték, hogy vetőmagigénylésüket az ebesi állomáson felhalmozott gabonakészletből elégítse ki az illetékes hatóság.

Magyarország visszanyerte teljes szuverénitását

Harangzúgás jelezte tegnap délután országsszerte, hogy a békeszerződés ratifikációs okmányának letétbe helyezésével Magyarország visszanyerte szuverénitását. Ha megvizsgáljuk, úgy látjuk, hogy Magyarország nem a hétfői napon nyerte vissza függetlenségét, hiszen ez csak formai intézkedés. Függetlenségünket visszanyertük akkor, amidőn roppant nehéz küzdelemben hatalmas szomszédunk, a Szovjetunió, majd utána a magyar nép ellenállása kiküzdötte önállóságunkat, — azt az önállóságot, amit elvesztett száz esztendővel

előtt és még hamarabb századokkal előbb, amikor behódolt a nyugati expanzív törekvéseknek. A magyar nép akkor lett igazán függetlenné, amikor már tudott is mit kezdeni ezzel a függetlenséggel, amidőn ellen tudott állani nyugatról megkísérelt új beavatkozási kísérleteknek, hozzákezdett felépíteni a népuralmat szembeszállott a bel- és külföldi reakció összeesküvéseivel és az újjáépítés munkájában az élen tud haladni.

Ezt a jelentős dátumot a mai napon egy másik követi: az új országgyűlés összeülése. A ma-

gyar demokrácia fiatal, de tapasztalatokban gazdag s így ezeknek a birtokában el fogja kerülni a múlt nemzetgyűlés hibáit. A demokrácia 60 százalékos győzelmet aratott a választáson, de az sem kétséges, hogy vele szemben felsorakoznak a reakciós erők. Ezeknek egyik kísérlete: a Kiszgazdapártba való befurakodást sikerült visszaverni de az sem vitás, hogy Pfeifferék nem adják fel könnyen a küzdelmet. Az országgyűlés vezető pártja azonban céltudatos, egységes és hatalmas, így meglesz az ereje ahhoz, hogy a koalíció többi párt-

jainak segítségével a magyar népietszínvonalának emelése érdekében megvalósítsa a hároméves tervet és azt a kommunista kormányprogramot, amit ma már minden demokratikus párt magáénak vall.

A népakarat megmutatkozott a választásokon: nemcsak a munkásság, de a parasztság is hetven százalékban a demokrácia mellett nyilatkozott meg. Az új országgyűlés akkor tesz eleget a népakaratnak, ha megteremtí a gyors munkás törvényhozást, olyat, amely méltó lesz a demokratikus nép új szelleméhez.

A katonai missziók elhagyják az országot

Tegnap délután 5 órakor a Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok megbízottai a moszkvai külügyminisztériumban letétbehelyezték Magyarország békeszerződésének ratifikációs okmányait. Ebben az időpontban Magyarországon megkondultak a harangok: Magyarország visszanyerte nemzeti szuverénitását. Tildy Zoltán köztársasági elnök ugyanebben az időben rádiószózatot intézett az ország népéhez.

A békeszerződés életbelépésének gyakorlati következményeként a Szövetséges Ellenőrző Bizottság délután 5 órakor megszü-

nik. Az, hogy az Ellenőrző Bizottság felszámolása csak október elsején indul meg, nem érinti ezt a határozatot. Ezzel egyidejűen délután 5 órától kezdve nincs szükség az Ellenőrző Bizottság által kiállított utazási engedélyekre, csak a további utazási engedélyek alatt maradó Ausztria és Németország felé szükséges engedély kérésére.

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság helyett még 18 hónapig ügynevezett landcsadobizottság fog működni a kormány mellett. A Szovjetunió, az Egyesült Államok

és Anglia követeiből. A Tanács ellenőrzi a békeszerződés rendelkezéseinek végrehajtását.

Tegnap délután 5 órától számított 90 napon belül a szövetséges haderő elhagyja az ország területét, kivéve az osztrák megszállás biztosításához szükséges átmeneti útvonalokon tartandó alakulatokat. Ezeknek az ellátását azonban a szovjet kormány fedezi.

Tegnap délután 5 órától Angliát is külön követ képviseli Magyarországon. A követi tisztet Mr. Helm eddigi politikai megbízott tölti be.

Megkezdtek Ausztriából a magyar vasúti járművek hazaszállítását

A bécsi magyar visszaszolgáltatási bizottság hétfőn délben jelentette, hogy az Ausztriába hurcolt magyar vasúti járművek hazaszállítását megkezdte. Az akció során nagymennyiségű tehervagon, postakalauz és sok személykocsi tér vissza. A közlekedési viszonyoknak ez a javulása nagymértékben hozzájárul majd a 3 éves terv sikeréhez.

ORSZÁG — VILÁG

Vasárnap nyitotta meg ünnepélyesen Ortutay Gyula külügyminiszter az „Ifjúsági hetet”, amelynek keretében kiállítások, viládalután, hangverseny s egyéb

A jugoszláv posta Julia tartományban Jugoszláviához való csatlakozás alkalmából emlékbélyegsorozatot ad ki.

A romániai szövetséges ellenőrző bizottság angol tagozatának főnöke repülőgépen elutazott Bukarestből. Ezzel megindult az angol és amerikai katonai személyzetnek Romániából való elköltöztetése.

Sajzburg közelében a bajor határon 4 négyzet km-nyi területen hatalmas erdőtüz pusztít.

A kanadai kormány megszüntette sokezer árucikk és közszolgáltatás árának ellenőrzését. A háborús megszorítás csak néhány élelmiszerkínél maradt meg.

Az amerikai rádió jelentése szerint az Egyesült Államok területén tovább folytatódik az élelmiszerárak emelkedése. Az árak a háborúelötti árszintnek már kétszeresére emelkedtek s a drágulás folyamata még mindig tart.

Megalakul az új kormány

Hétfőn délelőtt nagyjelentőségű tárgyalásokkal megindult a politikai életben a teljes kibontakozás. A politikai helyzet tisztulását a két munkapárt megegyezése siettetta és hozzájárult a Kiszgazdapárt belső kérdéseinek tisztázása is. Hétfőn délelőtt összeültek a koalíciós pártok vezetői

és megezdődtek az új kormány megalakítását célzó tárgyalások. A koalíció tanácskozása után az összes pártok vezetői folytattak megbeszélést az új országgyűlés személyi kérdéseiben. Ez az értekezlet előkészíti a házelnök és al-elnökök, az országgyűlési tisztikar megválasztását is.

Ma összeül az új országgyűlés

Keddén délelőtt, a békeállapot másnapján összeül az új országgyűlés. Az ünnepi ülést Tildy Zoltán köztársasági elnök nyitja meg. A házszabályok szerint ezen az első ülésen megválasztják a tisztikart is. Keddén még a korelnök a ház legidősebb tagja vezeti az ülést.

Az országgyűlés új elnöke, a parlamenti szokások szerint, a legnagyobb párt képviselője lesz. Ertesülésünk szerint erre a tisztségre a Magyar Kommunista Párt Nagy Imrét jelöli, a két al-

Mindig akadnak paragrafusragó bürokraták, akadékoskodók. Itt is az történt, hogy meghívták az ebesi újgazdák tervét és kijelentették előttük, hogy majd annak idején be kell menni a városba, vagyis 15 kilométerre az egy-egy mázsa kis vetőbúzáért, több, mint száz mázsa kősz-

és megezdődtek az új kormány megalakítását célzó tárgyalások. A koalíció tanácskozása után az összes pártok vezetői folytattak megbeszélést az új országgyűlés személyi kérdéseiben. Ez az értekezlet előkészíti a házelnök és al-elnökök, az országgyűlési tisztikar megválasztását is.

elnök pedig Kéthly Anna és Szabó Árpád lesz. Szerdán, az új országgyűlés második ülésén választják meg a különböző bizottságokat.

A politikai bizottság azonnal összeül és javaslatot tesz a köztársasági elnöknek megalakítandó új kormányelnök személyére. Az új kormány összetételéről politikai körökben igen sok személyi kombináció van forgalomban, de abban mindegyik megegyezik, hogy a miniszterelnök továbbra is Dinnyés Lajos marad.

et meg ott lever helyben, az ebesi állomáson.

Ha még most is, ennyire fontos kérdésekben is ilyen kétbalkezes módon rendelkeznek a hatóságok, akkor a vetőmagkölcsönből, meg a szántási hitelből soká lesz valami. Pedig mind a kettőre azonnal van szükség!

A kormány összetétele valószínűleg úgy alakul, hogy abban 5 kommunista, 4-4 Szociáldemokrata és kiszgazdapárti és 2 parasztpárti miniszter foglal helyet.

Petíció Pfeifferék ellen

Pfeiffer Zoltán Magyar-Függetlenségi Pártja a magyar politikai élet jelenleg legszélsőségeiben jobboldali képlete nemcsak súlyos belső zavarokkal küzd, hanem megröszévelyt látja azt is, hogy egy antidemokratikus blokk létrehozására irányuló kísérletei — mint például a kiszgazdapárti nagyválasztmápuccs —

teljes kudarcot vallottak. Bár a párt igyekszik most magát különösen külső megnyilvánulásaiban „lojálisan ellenzékivé” átfesteni, a koalíciós pártok mégis tisztán látják demokráciaellenes praktikáit és machinációit, egységesen lépnek fel a Pfeifferista veszély ellen. Ertesülésünk szerint egyébként a Pfeiffer párt ajánlásait megvizsgálták és bebizonyosodott, hogy azoknak jelentős része, mintegy ötven százaléka hamis volt. Így a koalíciós pártok rövid időn belül számos kerületben meg fogják petícionálni Pfeifferék mandátumait. A petíciókat képviselők

Magyarország felvételi kérelme az UNO előtt

Ma délután a New York melletti Flushing Meadows-ban megkezdődik az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése. A közgyűlés napirendjén szerepel többek között az új tagállamok felvétele. A magyar békeszerződés életbeléptetése Magyarországra számára új helyzetet teremt ebben a vonatkozásban, mert a szerződés kimondja, hogy a ratifikáció után a nagyhatalmak támogatják a volt csatlósállamok felvételi kérelmeit. Magyar viszonylatban a kérelmet eddig egyedül a Szovjetunió támogatja. Ezenkívül a közgyűlés napirendjén szerepel a Palesztina kérdés, a vétőjog gyakorlása, a görög probléma és a tagállamok

viszonya Franco Spanyolországához. Az UNO közgyűléseivel kapcsolatosan a szovjetrádió híre szerint Markosz tábornok, a görög demokratikus hadsereg parancsnoka a közgyűléshez fordul. Markosz memorandumban szövegezte le, hogy a görögországi helyzetnek egyedül az angolszász beavatkozás az oka. Ugyancsak az UNO ülésével kapcsolatban az angol sajtó élesen támadja Bewin palesztinai politikáját. A Tribune szerint a zsidó menekültek táborokba szállítása a külügyminiszter legkürvőbb baklövésének tekinthető, a News Statesman szerint az a lépés „a világ megvetésének tette ki Angliát”.

Összeesküvést lepleztek le Szlovákiában

A szlovákiai belügyi hatóság hivatalos közleménye szerint Szlovákiában nagyszabású földalatti összeesküvést fedeztek fel. 80 személyt tartóztattak. Az összeesküvés célja a hivatalos megállapítás

szerint fegyveres erők szervezése volt a köztársaság elleni felkelésre. Merényleteket és terrorcselekedeteket készítettek elő politikai ellenfeleik ellen és együttműködtek a benderistákkal.

Megszűnt a Hús- és Zsiradékhitatal

A közellátási minisztérium szeptember 13-án rendeletet adott ki, amelyben kimondja, hogy a Hús- és Zsiradékhitatal 1947 szeptember 14-én megszűnik. A Hús- és Zsiradékhitatalra ruházott fel-

adatokat ezentúl a közellátásügyi miniszter, a kirendeltségekre bízott teendőket pedig a területileg illetékes közellátási felügyelőség látja el.

Debrecenben is megindult a Lánchíd-gyűjtés

Hétfőn délután a Lánchíd Bizottság debreceni szervezete ülést tartott a Városháza tanácstermében. Ménes János h. polgármester megnyitójában komoly munkára szólította fel a megjelent üzemi képviselőket és egyéb érdekképviseletet és intézmények megbízottait, majd megkezdődött a tikketek jegyzése. A VAOSZ képviseletében Böszörményi Géza 1500 forint értékben, az egyetemi klinikák nevében Sántha Kálmán professzor 2800 forint értékben, a debreceni bőr- és cipőgyári munkaszövetkezet nevében Blitzer Armin 9800 forint értékben, a pntügyigazgatóság nevében dr. Tóth Endre 500 forint értékben, az

igazságügy nevében Berký Géza főigazgató 270 forint értékben, az Apafi-malom nevében Harsányi Sándor 500 forint értékben, a Fűszerkereskedők Szövetkezete 950 forint értékben, a MATEOSZ 3500 forint értékben jegyzett a tikketekből. Az összes jegyzések értéke közel 20.000 forint. A Lánchíd felépítésére hétfőn megindult az országos gyűjtés. A gyűjtést az egyik budapesti urnánál Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter nyitotta meg, felszólította az ország népét, hogy járuljon hozzá a Lánchíd felépítéséhez, amely az egész magyarság becsületévé lesz.

Iskola helyett tyukól a téglási kastély

Kónya László sérelmezte a közellátási bizottság ülésén, hogy a téglási Degenfeld-kastélyt az erdőigazgatóság nem akarja átadni a közoktatásügyi minisztérium hatáskörébe. Elmondotta, hogy a kastélyban bohrányos állatok vannak, a szobákban tyúkok ültöttek fel tanyájukat és a parkettel ismeretlen egerek tüzelesre használják fel. A kastélyt a közoktatásügyi minisztérium iskolaként céljaira akarja felhasználni.

de szándéka meggyűlöli az Erdőigazgatóság halogató magatartását. Az erdőigazgatóság jelen volt megbízottja kifejtette, hogy a kastély nem az erdőigazgatóság birtokában van, hanem az erdőkerítő hivatalé. Az egyik — mint mondta — igazgatási szerv, a másik üzem. A nem túl megnyugtató választ a bizottság tudomásul vette.

Haladék a vagyondézsma befizetésére

Illetékes helyről származó értesülés szerint a pénzügyminiszter a vagyondézsma és a vagyonszaporiati dézsma augusztusban esedékes előleg egyengetésére és a szeptemberi előleg befizetésére szeptember 25-ig kamatmentes haladékot adott. Az erről szóló bejelentés néhány nappalva jelenik meg a hivatalos közlönyben.

Megindul az elszámoltatás

Kormányrendelet jelent meg a terményben fizetendő földadóval hátralekban lévő földadójelvények elszámoltatása és bírságolása tárgyában. A rendelet elszámoltatást ír elő azok részére, akik szeptember 15-ig földadójukat terményben nem fizették ki. Az elszámoltatást háromtagú bizottság a helyszínen végzi.

Korff rabbi tagadja, hogy Londont akarta volna bombázni

Korff rabbi kihallgatása alkalmával amelyen megérkezése óta tartó bűjtölése miatt nagyon legyengült állapotban jelent meg kijelentette, hogy sohasem merült fel benne London átrepülésének. Ymég kevésbé röpiratok és bombák ledobásának gondolata. Ezt az egész mesét — kiáltott fel — eginald Gilbert amerikai repülő találta ki, akit csalónak tartok. A rabbi elmondotta, hogy a repülőgépen való utazásban és a ejtőernyővel való leugrásban akarta magát gyakorolni, hogy később ejtőernyővel ereszkedhesék le Palesztinában.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház tikkárságának tudomására jutott hogy illetéktelen személy a város területén a Csokonai-színház nevében, indítandó színházi lapra hirdetéseket vesz fel. A tikkárság közli, hogy hirdetésfelvételre megbízást senkinek nem adott, a színház nevében színházi lapra hirdetést senki nem csehet fel.

Anyakönyvi hírek

Születések: Szabó Lajos ács, Lajos; Szabó Dénes gazd., Dénes; Báji Sándor festő, Györgyi; Kiss Imre fm., Julia; Bartha Ferenc ker., Ferenc; Magyar László MÁV lakatos; Ilona; Illés József géplakatos. Magdolna; Balla Sándor MÁV főtiszt, Tibor; Bartha Gyula cipész, Magda; Vlesch Gyula m. tisztv., Mária.

Eljegyzések: Kiss József—Domokos Olga; Nyiri Béla—Tóth Julia; Magi István—Szabó Eszter.

Házasság: Pólyi László—Boros Mária.

Halálozások: Özv. Saosa Imréné Nagy Julia 69 éves, Hegyi M.-u. 32. Anderkó Mária 1.hónapos, Urréj-utca 44. Szűcs István 4 éves, Vigkedvü Mihály-utca 32. Molnár István 1 napos, Szeremley-utca 11. Barabás Ede ny. MÁV főtanácsos, 68 éves, Szeremley-utca 8. Hutay Béla ny. ák. tisztv., 62 éves, Forgács-utca 3. Özv. Domán Jánosné Budai Veronika 75 éves, Tornai-utca 14. Mészáros Márton kártyos, 71 éves, Csillag-utca 6.

„Amiről nem szabad megfeledkeznünk”

Nem vagyunk hívei a sajtó-polémiaknak, különösen nem akkor, ha a testvérpártunk lapjáról van szó. Ha mégis azt tesszük, okunk van rá: erre készült bennünket a „Tiszántúli Népszava” vasárnapi száma.

A választások óta több esetben napirendre tértünk a „Tiszántúli Népszava” vádaskodásai felé, gondolván azt, hogy a választási eredmények érzékenyebbé tették elvárásainkat s ezért vannak az időnkénti támadások felénk.

Ma azonban, miután látjuk, hogy ezek a támadások szinte napoként ismétlődnek, az az érzésünk, hogy a „Tiszántúli Népszava” állandósítani akarja a pártunk felé hangoztatott vádaskodásokat.

Nem árt tehát, ha ismételtlen leszögezzük, hogy legjobban tudomásunk szerint a Szociáldemokrata Pártot nem mi gyengítjük és nem mi gyengítjük, hanem Peyerék és ha már a debreceni eredményekről van szó: fejtük hozzá, nem utolsó sorban a helyi vezetőség egynéhány volt tagja, mint pl. Antalffy, Belényesi és mások, akik nem minden esetben bizonyultak a munkásegység követezetei híveinek.

Hogy ez így van, arra bizonyították a Szociáldemokrata Párt választási eredménye azokon a területeken, ahol következetesebb munkásegységpolitikát folytattak, pl. Nagy-Budapestben.

Nem szívesen vesszük a választási eredmények ismerete után az ú. n. „existenciális” érdéseken keresztül szerzett kommunista párttagok” felvetését sem. Ezt lehetett mondani a

választások előtt. Ma azonban, miután mindannyian ismerjük az eredményeket, nyilvánvaló, hogy nem az MKP az, ahoi „existenciális” párttagok vannak. Tehát ennek hangoztatása — enyhén szólva — már nem időszerű.

A másik állítás is idejé multja, nevezetesen a „Szociáldemokrata párttagok terrorizálása”. Mert bár tegyük fel, előfordulhatnak esetenként ilyen mindenképp elítélendő cselekedetek a választás előtt, de azt már senki sem állíthatja, hogy a szavazófülkénél is érvényesülhettek hasonló módszerek.

Úgy tudjuk, a választások titkossága kétségbevonhatatlan tény.

Végül meg kell kérjünk elvtársainkat: ne féltsenek minket „a minden áron való vezetésre törekvésért”. Mert mi nem a vezetésre törekszünk és különösen nem a munkásosztály rovására. Mi a munkásosztály erejével a dolgozó nép érdekében népi demokráciára törekszünk.

A jelenlegi közhangulatnak és helyzetnek pedig semmiesetre sem a kommunizisták munkája és eredménye az oka, ahogy a cikkíró igyekszik feltüntetni, hanem éppen a reakció szervezett demokráciaellenes támadásai és nem utolsó sorban minden olyan törekvés, amely a munkásegység megbontását célozza.

Hivatalos dolog manapság a jóképességű „kritika” hangoztatása és a másik pártra való alkalmazása, de semmiesetre sem hasznos. Saját hibáinkat csak saját hibáink felhárásával tudjuk kijavítani.

NEMETI JÓZSEF.

Mától kezdve zárolták a tűzifát

Megjelent a kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter módosított rendelete a tűzifakészletek bejelentésére és a tüzelőanyag-forgalom szabályozására vonatkozóan. Az eredeti határidővel szemben a módosítás értelmében a bejelentési kötelezettség alá eső tűzifakészleteket 1947 szeptember

16-ától kell zár alá venni. A bejelentett készletek birtokosa készletével csak hivatalos utasítás, illetve engedély szerinti rendelkezik. A módosított rendelet értelmében tehát a mai naptól kezdve a tűzifa szabad vétele és eladása az egész ország területén megszűnt.

A DEMOKRÁCIA ELVESZI a bölcső mellől A FEGYVERT

Felavatták a nádudvari szülőotthont

Diszes ünnepség keretében avatták fel Nádudvaron a most létesített szülőotthont, melynek létesítésével a községnek egy régi, közérdekű kívánsága teljesült.

Az avatási ünnepség a „Gloria szálljon a menybe fel” című ünnepi kánonnal kezdődött, majd Széchenyi Endréné, az MNDSz nádudvari szervezetének elnöknője mondott üdvözlő megnyitót.

Kiss Antal református lelkész ünnepi beszéde s a tanító nagy szerű énekára által bemutatott Kodály „Miatyánk”-ja után Czáró Ferenc római katolikus plébános mondott avatóbeszédet.

Amult rendszerben a bölcső mellé odatámasztották a fegyvert: a sokgyermekes anyákat érmeikkel tüntették ki, de a pénz fegyverkezésre ment s a magyar anyák százezreitől rabolták el a gyermekeket.

— Az új világ, a demokrácia elveszi a bölcső mellől a fegyvert s visszavezet a családhoz, az igazi gyermekszerephez. Ezt a célt szolgálja ez a szülőotthon is — mondotta többek között Czáró

Ferenc plébános, kinek nagy tetszéssel fogadott beszéde után egy orosz bölcsődalban gyönyörködhetett a hatalmas ünneplő tömeg.

Torma Kálmán, Hajdúmegye alispánjának felesége mondott mélygondolatú avatóbeszédet, majd román népdal-kánon következett. Szilágyi Béla adóügyi jegyző Nádudvar község képviselőtestülete nevében beszélt s elmondta, hogy a szülőotthon megteremtéséhez szükséges anyagi fedezet egyharmad-egyharmad részben az állam, a község és a vármegye biztosította. Torma Kálmán alispánnak oroszlanrészre van abban, hogy a község lakosságának régi álma valóra válhatott.

Pálfi Antalné, MNDSz vezetőségi tag zárószavával ért véget a szép ünnepség.

MEGJELENT!
Isbényi:
Héber — Magyar szótár
CSILLAG könyvkereskedés
Piac-utca 69. szám

HOL SZÓRAKOZZUNK?

APOLLO MOZI
Debrecenben először!
„Mopex” amerikai világattrakció:
GILDA
Fősz: Rita Haywort, Verebes Erno
Glen Ford és Gyergyi István
Egy de amerikai játékbarlang minden bűne, csillogása, forraló melódiák, szenvedélyes bűnök, rejtélyes kalandok filmje.
Előadások: tél 5, té 7, tél 9
vasár- és ünnepnap d. a. 11-kor is

Vígyszínház-mózi
Debrecenben először!
Deanna Durbin
minden eddigit felülmúló legnagyobb alakítása:
Karácsonyi vallomás
Mopex világfilmet — Somerset Maugham világhírű regényei
Előadások: 4. 6. 8 órákor

Tóth g u m i
ű z e m
Javít, futófelületez
minden méretű autó és motorke-rek-pár g u m i t szakszerűen garanciával
Miklós-utca 7

Ujabb összegeket kapott Debrecen és Hajdúmegye a hároméves terv keretében

**Bizottság érkezik kedden a munkanélküliség leküzdésére
A közmunkások nem hajlandók abbahagyni a munkát**

Ménész János helyettes polgármester bejelentette, hogy kedden érkezik Debrecenbe Szentgyörgyi István belügyminiszeri osztályfőnök vezetésével egy bizottság, amelyben a földművelésügyi és építésügyi minisztérium megbízottai is helyet foglalnak. A bizottság tárgyalásokat folytat a város vezetésével a debreceni munkanélküliség leküzdésének módjairól és újabb munkalehetőségek megteremtéséről.

Ezzel kapcsolatban meg kell említeni, hogy a Tervhivatal újabb összegeket bocsájtot Hajdúvármegye és Debrecen város rendelkezésére a hároméves terv keretében folytatandó munkálatokra. A Tócs-Kondoros tisztítási sára újabb 25.000 forintot, a hajdúböszörményi vidi-csatornához 15.000 forintot, a balmazújvárosi Tisza-csatorna építéséhez 20.000 forintot, a hajdúnánási városi munkálatokhoz 10.000 forintot, a hajdúdorogi öntözési

munkálatok céljaira 20.000 forintot, a vármegyei belvízvezetésére 15.000 forintot, az Alsószabolcsi Armentesítő Társulatnak árvíz elleni munkálatokra 25.000 forintot és Debrecen város részére a közmunkákra 20.000 forintot. Ezen az összegben kívül a Gazdasági Főtanács Debrecennek 50 ezer forintot utalt ki egyéb célokra. Ez utóbbi összeg kiutalását a múlt héten Ménész János és Vas Zoltán között folyt telefonbeszélgetésnek köszönhető a város A csekket a Tervhivatal elküldte és azok városához még szombaton megérkeztek. A vágyében a leküldött pénz rövidesen felhasználásra kerül, amint az államépítészeti hivatal vezetője a közigazgatási bizottság ülésén hétfőn délelőtt bejelentette.

A városi közmunkások között elterjedt a híre annak, hogy a városához pénz érkezett a közmunkák folytatására, ezért nem voltak hajlandók tudomásul venni a közmunka megszüntetését és

hétfőn ismét megjelentek munkahelyükön. A város műszaki ügyosztálya ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a pénz, ami megérkezett, a szeptember első két héti illetményre lett kiutalva és további foglalkoztatást a város nem vállalhat. Amennyiben a közmunkások önkényes akciót indítottak a munka további folytatására, ennek következményeit a város viselni nem tudja, mert anyagi fedezet nem áll rendelkezésére.

Természetesen, amint a „Néplap” már egy ízben leszögezte, a közmunkák folytatása eddigi formájában keresztülvihetetlen, éppen a város hároméves tervének érdekében, mert nem lehet hagyni, hogy a költségvetés felboruljon. A közmunkások legközelebbi időben belül való elhelyezéséről azonban feltétlenül gondoskodni kell, de olyan munkán, amely hasznos és gyümölcsözőt és amely beleilleszkedik az országos és városi hároméves tervbe.

A Szovjetunióban leszállították az élelmiszerárakat

Angliában csökkentették a fejadagot

A Szovjetunióban jelentős mértékben leszállították az élelmiszerárakat. A hús ára 20-30, a halé 20, a kolbászféléké 15-20 százalékkal csökkent a fogyasztási szövetkezetek boltjaiban. Általában azt mondják, hogy ez az árleszállítás a jegyrendszer teljes megszüntetésére vezető első lépés. Széles körben bíznak abban, hogy a kenyér-jegyrendszert még az ősszel feltétlenül megszüntetik.

merb az idei termés rendkívül jó az egész Szovjetunióban. Ukrajnában például a beárazított termés négyszerese a tavalyinak. A londoni rádió jelentése szerint vasárnap lépett életbe az a brit kormányrendelet, melynek értelmében 15 százalékkal csökkentik a vendéglők és éttermek rendelkezésére bocsátott fejadagokhoz kötött élelmiszerek mennyiségét.

Kalapáccsal ütött le két munkást egy megszőkölt elmeheteg

Izgalmas jelenetek játszódtak le Angyalföldön, a Váci-út közelében lévő Dorogi-féle vendéglőben. 8 óra tájban egy férfi tért be a söntésbe és italt kért. Féldeci rumot ivott, majd váratlanul hatalmas kalapáccsal rántott elő kabátja alól és a mellette békésen ülő Nick Ferenc és Király Antal munkásokra teljes erővel fejbesújtotta. A vendéglőben óriási riadalom támadt. As ismeretlen férfi kalapáccsal a kezében, artikulálatlan hangon üvöltözve, végigrohant a vendéglő helyiségeim, kiugrott az ajtón

és a megfélemezésre siető redőrré támadt. Kalapáccsával sikerült a rendőr halántékára sújtani, ezzel egérutat nyert és tovább futott. A dühöngő férfit végül a járőrök fogták el. Mentőket hívtak, akik kényszerzubbonyban szállították az angyalföldi elmeegógyintézetbe. Kiderült, hogy Bali Józsefnek hívják, gyogyít-hatatlann emlegetve, két nappal előbb szökött meg az elmeegógyintézetből és azóta Angyalföldön bujkál. Nick Ferenc és Király Antal sérülései súlyosak.

Száz Népi Kollégium nyílt meg az új tanévre

A Népi Kollégiumok Országos Szövetsége háromnapos konferenciát tartott az Apponyi-terti központban. A megbeszélésen az ország minden részéről

120 igazgató és háromszáz diák gyűlt össze, hogy külön-külön megtárgyalják a jövő évi nevelési programot. A megbeszéléseken lefektették a népi kollégiumok szervezési szabályzatát, majd a különböző normák megtárgyalására került sor. Vasárnap délelőtt tartották a Zene-közművelődési ünnepségüket a népi kollégisták, ezen meg-

jelent Veres Péter építésügyi miniszter, Révai József, a „Szabad Nép” főszerkesztője, Kádár János, a Magyar Kommunista Párt főtitkár-helyettese és Darvas József, a „Szabad Szó” főszerkesztője. A népi kollégisták háromszoros „hurra”-val köszöntöék a vendégeket. Gyenes Antal beszédében bejelentette, hogy a július 10-én meghirdetett program megvalósult, mert szeptember 15-én az országban száz népi kollégium várja a munkás- és parasztfiákat.

Meztelenre vetkőzve dühögött cellájában és háromszor akasztotta fel magát EGY HISZTÉRIÁS NŐ

Elévesztélyes fenyegetésért vette orrízbe a rendőrség Gulicsi Ilona Veres-utca 4. szám alatti lakosát. Kiderült, hogy a nő hisztériás rohamában a lakókat, akikkel hadijában állott, többször is kiáltással fenyegette.

harcolta sokszor az udvaron keresztül és vödörket, edényeket vágta a földhöz, hogy növelje a zenebonát. A fogdában többször kapott hisztérikus rohamokat rögeszméje miatt, mert azt képzelte, hogy gyűlölt lakótársai keserűen felnevelt 100 kilós malacát megeszik.

Meztelenre vetkőzve sikoltozott cellájában, majd mikor látta ennek eredménytelenségét, egymásután háromszor kísérelt meg öngyilkosságot, úgyhogy levelett ruhadarabjaira akasztotta magát. A rendőrség a mentőket hívta ki és az idegbeteg nőt az ideggyógyszakra szállították.

Rablótámadások

Vakmerő banditák támadták meg Gutmann József Vöröshadserg-útja 38 szám alatti lakosát, aki az esti órákban a Bajcsy-Zsilinszky-utcaán járt. Összerugdosták, megtiporták, úgy, hogy súlyos sérüléseivel a klinikára kellett szállítani. A két támadónak nyomavestett.

Két fiatalkorú haramia rohant rá Koránszki István Kuruc-utca 39/b szám alatti lakosra a tegnap délutáni órákban, leütötték, pénztárcáját iratokkal együtt elrabolták és arany jeggyűrűjét is lehúzták.

Kevés adó folyik be

Dr. Csire Ferenc pénzügyigazgató a vármegyei közigazgatási bizottság ülésén bejelentette, hogy a kormánytól válasz érkezett a közigazgatási bizottság elmúlt havi felterjesztésére, amelyben a búzaföldadó fizetésének kiterjesztését kérte hüvelyesekre és napraforgóra. A kormány helyt adott a felterjesztésnek és engedélyezte, hogy Hajdúvármegyében indokolt esetben a gazdák a búzaföldadót hüvelyesekben, vagy olajmagban teljesíthessék. Szóvá tette, hogy az adófizetési készség egyáltalán nem üti meg a kívánt mértéket és az oka, hogy len még sokkal kevesebb adó folyt be eddig, mint az elmúlt esztendőben.

KÖNYVELESI SZAKIRODA
Vörösmarty utca 24. szám
Telefon: 117.

Még mindig nincs vetőmag

A vetőmagakcióról nem túl rózsás képet festett Vigh István, a közigazgatási bizottság hétfői ülésén. Az ország területére előirányzott 3000 vagon inséges vetőmagból mindössze 600 vagon áll a gazdasági felügyelőség rendelkezésére.

Barátságos beszélgetés közben Szücs Lenke kijelentette, hogy nagyon szomjas, inni szeretne valamit. Szabóné erre készségesen felajánlotta, hogy van neki teája termosztában, igyék belőle. A gyamúlan Szücs Lenke elfogadta a kínálást és jót húzott a termosztól.

ra használták fel, bár a közeljárás szükséglete sincs fedezve. Kónya László kérdést intézett a gazdasági felügyelőhöz, hogy milyen intézkedést tett a vetőmag biztosítására, de választ nem kapott.

Kónya László szerint, ha így intézi a dolgokat, januárra esetleg lesz vetőmag. A közigazgatási bizottság ezután tudomásul vette, hogy vetőmag pedig nincs.

Álomporos teával elaltatták, majd kifosztották

A nagyjálmáson vonatját várta Szücs Lenke kúszszálási lakos, aki látogatásban volt Debrecenben. A vonat azonban később és időtöltés céljából szóbaeszkedett egy asszonnyal, aki Szabó Józsefné, Csapó-utca 11. szám alatti lakosnak adta ki magát.

Utána rögtön gyenge szédülést érzett, de már arra sem volt ideje, hogy kimenjen a levegőre, mert csomagján ülve álmomba merült.

A ravasz asszony csak erre várt, s amint látta áldozatának fejét az álmoporos teától előrecsuklani, lelépte nyaklancát, károgóját, lehúzta gyűrűjét, kibúzt a zsebéből pénztárcáját, majd két bördöndjé, melyben 3000 forint értékű ruhanemű volt, felkapta és az időközben befutott vonatra ültetve elhagyta. Kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Iskolai táskák nagy választékban.
aktatáskák Tóthfalussynál
retikülök, pénztárcák
ÓLCSÓ ÁRBAN
Piac-u. 40 Hangya bérház

Rendezőgárdisták mentették meg a Független Ifjúság baloldali vezetőjét

A Kiszgazdapárt országos nagyválasztmányával egyidejűleg ülésezett a Független Ifjúság nagyválasztmánya is. A hangos jelenetekben bővelkedő tárgyalásokon itt is megnyilvánult a pefteristától támogatott szélsőjobb oldali tevékenysége. A Független Ifjúság nagyválasztmányának szervezői egyébként is a Független Ifjúság jobbszárnyához tartozó, kimondottan fasiszta érzelmi elemek voltak.

A Független Ifjúság egyik demokratikusan gondolkodó tagját csak a rendezőgárdisták tudták megmenteni az agyonveréstől. Azzal „vádolták”, hogy együttműködik a baloldali pártokkal. Az országos nagyválasztmány

döntéséhez hasonlóan végül mégis sikerült egy kompromisszumos listát győzelemre vinni, a tisztakar baloldali elemei azonban csak akkor tartják meg tisztségüket, ha az új vezetőség hiánytalanul teljesíti követeléseiket.

A Független Ifjúság új elnöke Nagy Zsigmond, társelnöknek Osvári Györgyöt, alelnöknek Abád Lászlót, főtitkárnak Tóth Jánost választották meg Csirke Ernőt, a Független Ifjúság volt elnökét és Székely Lászlót a szervezési osztály volt vezetőjét, akik legutóbb rendkívül kompromitáló fasisztaszöktetési ügybe keveredtek, sikerült végleg eltávolítani.

Több száz buktat koboztak el a piacon

A gazdasági rendőrségnek felüti az utóbbi egyre nagyobb mennyiségben piacra kerülő fehélisztából süttöt buktat. Nyomozni kezdett a bukták eredetét után és kiderült, hogy Balmazújvároson és Hajdúböszörményben 4-5 forintért árulják a fehéliszt kilóját, amit az asszonyok felvásárolnak, buktát sütnék belőle és 30-40 filléres áron a debreceni szívhóban a piacon

hoznak forgalomba. A gazdasági rendőrség nyomozócsoportja erre razzitát tartott a piacon, és előállították Onodi Lajosné, Kiss Józsefné és Málé Sándorné hajdúböszörményi, Dobó István-utcai lakosokat, akikről több száz buktát koboztak el és kiutalták a gyermekmenhely részére. A három feketézó ellen megindították az eljárást.

Furcsa dolgok

Történnék Hajdúszovátán. Vasárnap számunkban megírtuk, hogy a szovjati református népközlöny az ottani demokratikus pártok közös meggyőzésével hozták volna rendbe, de a gyakorlatban mégis azt történt, hogy egyedül a kommuniszták mentek el a munkára s állították helyre csaknem ezer forint értékű munkájukkal.

Anélkül, hogy a szovjati református egyház autonómiáját sérteni akarnák, a szovjati kommuniszták sérelmeznék egy-két dolgot az egyház körül. Például nem értik azt, hogy három évvel a felszabadulás után hogyan szorultak az egyház társadalmi segítségére?

Miért van az, hogy minden ígéret ellenére, csak a kommuniszták segítenek következetes munkájukkal, nemcsak az iskolák rendbehozásában, hanem a lerombolt templomok használatára tételében is? Miért ültözi az iskolafenntartó egyház egyetlen cselekvő tanítóját, Bernáth Józsefet? Mert azt az egész falu tudja, hogy Bernáth tanító 1944 óta már negyedik alkalommal dolgozik saját két kezével az iskolákon: tapasztalt, padlózott, cementezett, mezelet kevert, a templomtetőn a csepepet rakta egész napon át.

Miért akarnak fegyelmű úton megszabadulni ettől az egyetlen dolgozó értelmiségitől? A tehetősebb gazdák és egyházi vezetők nem vesznek részt az egyház újjáépítésében. Miért akarják azt az embert eltávolítani, aki részletesen Furcsa hála, annyi bizonyos...

Meghamisította a faultványt

Sipos Imre hajdúhadházi lakosnak utólványa volt, melynek alapján bizonyos mennyiségű fát szállíthatott be Debrecenbe. Sipos azonban meghamisította az utólványt és a megengedettnél jóval több fát akart a városba behozni. Balszerencséjére az ellenőrzésnél felfedezték a hamisítást. A törvényszék közokiratamisítás miatti kétfelhőnap fogházra féléte.

Férfivé változott két johannesburgi gépirónó

David és Daniel Muller 17, illetve 18 éves erős fiatalember most egy vasúti műhelyben dolgozik és örül új nemének. Születésüktől kezdve mindkettőjüknek lányának tekintették. Amikor elváltak az iskolát, egy johannesburgi irodában gépirónók lettek. A múlt év végén nyilvánvalóvá vált, hogy változáson mentek keresztül, ezért orvosi vizsgálat után műtétet végeztek rajtuk. Most minden tekintetben fineműek, erős izmaik fejlődtek és megvaslagozott a hangjuk. Születési anyakönyvükben megtörtént megváltozott nemük és nevük bejegyzése.

Sportszerű verekedő

Szombatra virradó éjszaka külföldiekből álló társaság mulatott az Erzsébet-körúti EMKE-grillben. A társaság tagjai összeszólalkoztak, komoly verekedés tört ki. A verekedés során az egyik ittas fiatalember félmeztelenre vetkőzött s meztelen felsőtesttel tört-rúzott a bár helyiségben.

Amikor a kihívott R-csoport nyomozói géppisztollyal megérkeztek, a fiatalember kijelentette: Nem sportszerű géppisztolyt használni pusztán ökökkel szemben, tegyék le a fegyvert és verekedjenek ők is. Az egyik nyomozó megfogadta a tanácsot s egy hatalmas horogütéssel letértette a fiatalembert. Mikor a főkapitányságon magához lért s kijelentette, az öt leütő nyomozónak tisztelete és megbecsülése jeléül több csomag amerikai cigarettát ajándékozott.

**Iskolafüzetek
Töltőtollak
Dívatlapok
Töltőtolljavítás**

Virányi Zoltán
„Szabadság” könyvesbolt
Városháza-épület

MINTASZERŰEN DOLGOZNAK a MÁV. Konzum debreceni árudái

A Konzum-vezetők országos értekezletet tartottak Debrecenben

A MÁV Konzum igazgatósága vasárnap egész nap országos árudavezetői értekezletet tartott Debrecenben. Délelőtt tíz órára vették a külvonatot, amely két óras késéssel futott be a debreceni pályaudvarra és így az előirányzott programon változásokat kellett eszközölni, azonban ez nem akadályozta meg az értekezlet teljes sikerét és a várt eredményeket.

A MÁV Konzum összes árudavezetői, Kovács Jenő igazgató, Gordon Boldizsár cégvezető és Huszár István körzetvezető megtekintették a debreceni MÁV Konzum árudáit. Az árudák megtekintése után az értekezlet résztvevői a Vigadóban társaságban vettek részt és utána bevonultak a Vigadóba, ahol Gordon Boldizsár politikai és üzemi beszámolót tartott, Kovács Jenő máltatta a MÁV Konzum lapjának a „Konzum Figyelő”-nek jelentőségét, majd utána

minden árudavezető ismertette saját problémáit és nehézségeit.

Általános problémák megvitatása után a legjobb hangulatban ért véget az értekezlet és a résztvevők este félnyolcor külvonaton tértek vissza Budapestre.

A MÁV Konzumot nem kell bemutatni Debrecen dolgozóit előtt, hiszen a drágaság elleni harcban országánrészt vállalt. A MÁV Konzum alkalmazottainak eddigi teljesítményéről könnyen meggyőződhet bárki, aki veszi a fáradságot és meglátja a 37. számú árudában az üzlet két évvel ezelőtti fényképét. Az összehasonlítás a fénykép és a mostani állapot között mindennél ékebben bizonyítja az újjáépítés hatalmas eredményét.

A pulók tömve áruval, a legkülönbözőbb árucikkek tarkítják az üzletet.

A másik két áruháza, a 20-as és 62. számú ugyancsak a szorgalom és akarat eredményeit bizonyítják. A három áruháza vezetője: Nagy Zoltán, Mádar István és Tóth Lajos egyhangúan dicsőretet kaptak a vezetőségétől és a kollégáiktól egyaránt.

Az árudák megtekintése után alkalmunk volt nyílt, rövid beszélgetést folytatni a fővárosból Debrecenbe érkezett konzum-vezetőkkel. Gordon Boldizsárt jól ismerik a városunk dolgozói, neki volt elsősorban köszönhető, hogy Debrecen olcsó burgonyához jutott és fevehette a drágaság elleni harcot a spekulációval. Megkérdeztük tőle, hogy milyen szempontok vezettek, amikor az értekezletet Debrecenbe hívták össze először.

Vándorértekezleteink célja — mondta Gordon cégvezető — a szövetkezeti eszme terjesztése és tudatosítása. Lényeges, hogy az egyes árudák vezetői megismerjék egymást, szélesedjen a látókörük. Egy ilyen értekezlet minden vezető elmondja panaszát, amit lehetőség szerint orvosolunk.

A szövetkezetekre hatalmas feladatok vár a hároméves terv keretében és a MÁV Konzumra a feladatok országánrésze három-öt évre.

BS akarjuk bizonyítani, hogy a választások előtti árletörés nem katasztrófa volt és most fokozottabban mértékben vesszük majd fel a harcot az AFOSZ-szal karöltve a drágaság ellen.

A textíliellátás körül vannak hiányosságok és ezt a Gazdasági Főtanácsból kért nagyobb kölcsön segítségével kívánjuk megoldani. A hálónapos hitelre szóló akciónk természetesen óriási keresletet alakított ki és ezt a decentralizáció segítségével fogjuk kielégíteni.

Célunk, hogy minden üzletvezetőség helyén legyen textílielosztónk.

Debrecenben a hatóságok segítségével van szükségünk, mert nincs módunkban helyiségért hatalmas összeg leépést fizetni.

Kovács Jenő igazgató, a „Konzum Figyelő” felelős szerkesztője veszi át a szót:

Legnagyobb elismeréssel kell nyilatkoznom Kubinyi Dezsőről, a kerületi körzetvezetőről, akinek elősorsorban köszönhető az eddigi eredmény. Most újabb nagy feladattal,

1500 vagon burgonya megvásárlásával bízunk meg.

amit, ismerve képességeit, bizonyosan meg is fog oldani. Gyakran várjuk a Konzumot pártpolitikáival és azzal, hogy indokolatlan kedvez-

ményeket, többek között ingyen szállítást élvez. Ez csupán előnyeink rágalma. Mi nem politizálunk; mindenkor a munkáségyeség szelleme vezet bennünket s kedvezményünk csupán annyi, mint más nagyszállítónak: 50 százalékos szállítási kedvezmény.

A mi szövetkezetünk valódi szövetkezet.

Bizonyítja ezt az is, hogy az igazgatók fizetése jóval a kollektív szorzódásban a szövetkezeti igazgatóknak megengedett fizetés alatt van. Célunk a magyar vasúttársaság helyzetének megkönnyítése és ezen túlmenően minden dolgozó megsegítése. A mai nap újabb állomást jelentett és ennek valódi eredményeit a következő értekezleten fogjuk gyűmösztetni.

Félezen mennek Hajdúmegyéből Svédországra

A gazdasági felügyelőségről nyert értesülés szerint a Svédországba mezőgazdasági munkálátokra menő hajdúszovátai munkások névjegyzékét véglegesítették.

A két esztendőre kötött mezőgazdasági szerződés alapján svédországi munkára menők szeptember végén fogják elhagyni az országot. Az utat a prágai gyorsított különkocsikban, majd hajdú teszik meg és az utazás közbeni ellátásukról is már a svéd állam gondoskodik.

Hajdúmegyei nők jöttek a szombati hadifoglyonattal

A szeptember 13-án este 7 órakor Fokszáni felől Debrecenbe érkezett hadifoglyok névjegyzéke: Debrecen: Ács Géza, Tóth Kálmán, Apafi-u. 22., Pásztor József Malomköz 6.

Debrecen környékére érkeztek: Balmazújváros: Pokrócz Róza, Mező Róza, Varga Mária, Hajzer Júlia, Gém Katalin, Máté Júlia, Prém Piroksa, Prém Róza, Holb Mária, Némethi Piroksa, Szabó Eszter, Gém Erzsébet, Hüse Júlia, Gém Ilona, Hartmann Anna, Hartmann Júlia, Kunkli Erzsébet, Kerekes Katalin, Szilágyi Zsuzsanna, Kerekes Júlia, Holczer Erzsébet, Kunkli Ferenc, Barkóczy Júlia, Hajzer Mária, Olasz Piroksa, Róza Júlia, Székely Margit, Hartmann Ilona, Mihálics Irén, Csige Mária, Kerekes Erzsébet, Réti Mária, Csobán Irén, Nagy Eszter, Turbuk András, Hegedűs János, Hüse Imre. Hajdúszovátán: Marjai Imre, Venter Róza, Fekete Antal, Széll Gábor; Nádudvar: Csendom Júlia, Csendes Róza, Ozse Margit, Primóczy Piroksa, Károlyi Mária, Dajka Ilona, Tózsér Károlyné, Zsom Borbála, Hódosi Erzsébet, Bökönyi József, Hódosi József; Hajdúnánás: Szabó Imre, Ádám Miklós, Szilágyi Lajos; Püspökladány: Daróczy Sándor; Hajdúszoboszló: Arva Piroksa, Lóri Olga; Vámospécs: P. Tóth Károly és Kovács Gyula; Hajdúbagos: Nagy Károly; Téglyás: Spitzmüller József, Kovács László; Kaba: Kupás Márton; Egyek: Ka-

lona Imre és Pető Sándor; Derecske: Békési Imre.

ÜZENNEK A HADIFOGLYOK

A szeptember 12-én Máramarosra és 13-án Fokszáni felől érkezett hadifoglyok a következők: hoztak üzenetet Debrecenbe: Nagy László Nyil-utca, Fekete Imre, Csernos János Vendég-utca 54. 7125/3., Csór György

Sok a tüdőveszes megbetegedés Hajdúmegyében

Fokozottan ellenőrzik az élelmiszerüzleteket

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsági ülésén a tiszti főorvos jelentéséből egészen komoly aggodalomra okot adó adatokat hallottunk. Dr. Hollósy Andor tiszti főorvos jelentéséből kiténik, hogy a vármegyében ebben az évben 1570 fertőző megbetegedést tartottak nyilván és ebből 232 tuberkulózisos megbetegedés volt.

Az 1570 fertőző megbetegedésből 139 haláleset történt és ebből 102-ét okozott. Augusztusban a fertőző megbetegedések száma 199 volt, ebből 57 tbc. Különösen sok volt a kanyaró az elmúlt hónapban a vármegyében, elterjedt a szamárhurut is, de ennek a védőoltások segítségével még idejében sikerült gátat vetni.

A tiszti főorvos rámutatott arra, hogy a tbc különösen az utóbbi hónapban igen erősen szedi az áldozatait és az elmúlt évhez képest a szám emelkedett.

A tifusz elleni védőoltások most is folyamatosan vannak; eddig 2655 egyént oltottak be tifusz ellen, Augusztusban 5. az egész évben

Napraforgó és az adózás

Sok kisbirtokos beszojgálatási kötelezettségének napraforgómaggal tett eleget és most az új adózási rendelet az adóba fizetendő termények közé a napraforgót is felvette.

Vannak azonban többen, akik a rendelet megjelenése előtt beszojgálatást napraforgójukat, így adózási termények közül már csak a kukorica maradt, ami viszont téli jóságihizajásukhoz is égetően szükséges lenne. Most azzal a kérelemmel fordulnak az adóhivatalhoz, hogy adóikat a napraforgó beszojgálatási cédula felmutatása mellett készpénzben róhassák le.

Nápona 500 zsidó menekült érkezik Bécsbe

Patrick Smith, a BBC külön tudósítójának jelentése szerint egyre növekszik azoknak a zsidó menekültek száma, akik Bécsben átutaznak, hogy Palesztinába kijussanak. Állagban hetenkint több mint kétszáz zsidó menekült érkezik Bécsbe, az elmúlt héten azonban már naponként mintegy ötszáz-an érkeztek. A zsidó menekültek problémáját az Európában lévő többi hontalan személy problémáitól az különbözteti meg, hogy a zsidók soha többé nem kívánnak visszatérni Európába, ha már egyszer sikerült azt elhagyni.

125/1. Géczy Ferenc Túr-utca 7256/8., Bodnár Sándor 7125/3., Sántha Ferenc fhdgy. Iparkamara 7256/6., Bakter István Kisfaludy-utca 20. 1990/2., Bátor József Homok-utca 7260., Tóth József 7189/5.

Debrecen környékére üzennek: Hajdúszoboszló: Ceglédi János Rákóczi-u. 135. 7260/1., Dobózi Sándor 7260. Püspökladány: Barczi Lajos 7260., Békés Sándor 7260., Székely Sándor 7260., Gaji Lajos 7256/5. és Bögre László 7082. Földes: Bene László 7082., Horváth Sándor 7082. Egyek: Balogh Imre 7125/5., Balmazújváros: Balogh Ferenc 7082.

összesen 10 tifuszmebetegedés történt.

Molnár Győző rendőralvezredes a közigazgatási bizottság ülésén a tiszti főorvos jelentésével kapcsolatosan kifogást emelt az üzletek orvosi felülvizsgálata ellen.

Elmondotta, hogy eddig 132 esetben indított kihágási eljárást olyan élelmiszerüzlet üzletek ellen, amelyek a köztisztasági szabályoknak nem tettek eleget. Felajánlotta a tiszti főorvosnak, hogy rendőri segédletet nyújt a vizsgáló végző tiszti főorvosnak, de szükséges a közönség érdekeiben, hogy az intézkedéseknek rövidesen meg legyen a kívánt eredménye. Dössa György tiltakozott az ellen, hogy a henések újságpapírba csomagolják árujukat és ennek ellenőrzésére szólította fel a tiszti főorvost.

Hollósy tiszti főorvos válaszában kifejtette, hogy már Szombaton átlagban kérték a rendőrség segítségét és bejelentette, hogy a jövőben az üzletek tisztaságát fokozott figyelemmel fogja kísérni.

AHONSz nagygyűlése

A HONSz. debreceni csoportja 21-én délelőtt 10 órakor Debrecenben az Arany Bika dísztermében országos jellegű hadigondozott nagygyűlést tart, amelyre a kormány tagjait is meghívta s amelyre a hivatalok, hatóságok, intézmények, gyárak és üzemek vezetőit és tagjait, a pártok vezetőit és tagjait, továbbá valamennyi hadirokkant bajtársat, hadiözvegy bajtársnőt, hadiárva és hadigondozott családtagot — ha tagja a HONSz-nak, ha nem — bajtársi szeretettel meghív.

Ahol még mindig koronás a címer

Idestova másfél esztendeje, hogy felszámoltuk a magyar királyságot és megteremtettük a demokratikus magyar köztársaságot. Ugy gondoljuk, a törvényszék állami szerv, a magyar köztársaság igazságszolgáltatási fóruma. Furcsának találjuk, hogy a törvényszéken, mintha mi sem történt volna, ma is koronás címmel pecsételnek. Vagy talán nincs mindenkinek nyére a változás, ami még a múlt év elején a magyar népek és a demokratikus közhangulatnak a hatása alatt végbement? Felhívjuk a törvényszék vezetőjének figyelmét erre a furcsa rendellenességre és kérjük, hogy ha már az „M. kir.”-t el tudták tüntetni a pecsétről, tudják eltüntetni a 105-ös hivatali szövegecskéről is. Nem fog senkinek sem hiányozni.

Felhívás

A belügyminisztérium 315.500—1947. sz. alatt rendeletet adott ki a lakosság arcképes igazolványáról való ellátásról. Tekintettel arra, hogy ehhez, valamint egyéb igazolványokhoz szükséges fényképek ügyében egyre több szélhámoságról és jogtalan pénzelvételtől érkezt el bejelentés a fényképező szakosztályhoz, az a következők közlése kért fel lapunkat:

A debreceni fényképezőmesterek korszakban és a jelenlegi fototechnika vívmányaival felszerelt műtermekben állnak megrendelőik szolgálatára. Tehát a házi-házra járó és esetleges egyes fényképezőmesterek megrendelőlapjait felmutató egyének szakmai képzettséggel nem rendelkező közönséges szélhámosok, akik a hirdökukban levő blokkokhoz törvénytelen úton jutottak.

A most megjelent kormányrendelet ezeken a minden adófizelési és a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetet járó minden egyéb teherelési kötelezettség alól kibúvó embereket szigorúan bünteti, arról nem is szólva, hogy az esetleg velük dolgozókat is súlyos büntetésnek teszi ki magát.

Ezért felkérünk mindenkit, hogy aki ilyen visszaélésről tudomást szerez, azt a legközelebbi fényképezőmesterről közölje, aki a törvényes intézkedéseket azonnal megteszi.

Kérjük az igen tisztelt közönségünket, hogy akinek bármilyen fotóipari munkára, vagy fényképre van szüksége, keresse fel az alábbi fényképezőmestereket. Debrecenben csak az alábbiaknak van joguk fotóipari munkát vállalni:

- Bagdi István, Piac-u. 9., Barogh Tivadarné, Piac-utca 67., Berzék Andor, Piac-u. 38., Burg Földi, Piac-utca 40., Ferenzy Gyula, Szent Anna-u. 20., Gisser Gyula, Piac-u. 45., Hapák József, Kossuth-u. 11., Horváth István, Simonffy-u. 2., Jóna Julia, Vár-utca 11., Keller Árpád, Piac-utca 32., Perczell Miklósné, Szent Anna 10., Szipál Márton, Piac-utca 44., Szipál Margit, Csapó-utca 12., Tökés Ilona, Halvan-utca 1.

Fizessen elő a „Néplap”-ra!

Az Augusztus-szanatóriumba száll ki a törvényszék egy tárgyalásra

A törvényszék Sörös-tanácsa elő hétfőn volt külföldi Birta Lajos 22 éves nyomdász bűnügye. Birta csalással és közokirathamisítással vádolta az államügyészség. A kalandos természetű fiatal ember erenkívül többször járt külföldön illegálisan.

azonban súlyos beteg fekszik az Augusztus-szanatóriumban. A törvényszék tegnap szállt volna ki a tárgyalás megtartására, azonban a vádolt állapot jelenleg olyan súlyos, hogy nem lehet kihallgatni. Mihelyt javulás áll be állapotában, a fő tárgyalást az Augusztus-szanatóriumban megtartják.

Tovább tart az áremelkedés a piacon

A piacon a burgonya ára tegnap egy forint húsz fillérre emelkedett. Most már be kell látni mindenkinek, hogy nem mulo jelenségről, hanem tendenciós áremelkedésről van szó, melynek elharapódzását tüzzel-vassal meg kell akadályozni, ha már elmulasztották csirájában elfojtani.

mondták a kereskedők, a fizetési napra való tekintettel jelentősen emelkedtek. A legfontosabb közszükségleti cikkekhez méregdrágán lehetett hozzájutni. Burgonya: 1—120, hagyma: 2—220, fejeskáposzta: 60—65, zöldpaprika: 140—170, zöldborsó: 3—320, sárgarépa: 60—62, paradicsom: 20—30, csövestengeri: 15—20, zeller: 30—60 volt.

Meg kell valósítani a szigorú ellenőrzést, a szállítások szabályozását, és mint létfenntartó, elsősorban íneg kell szabni az árakat. Ármaximálás nélkül nem fog helyrebillenni a piac megbombolt egyensúlya, de ha sikerül, a dolgozó kisemberek tízezeit segítjük ki egyre súlyosbodó anyagi gondjaikból.

A baromfi-piacon kacsát, libát, csirkét szép számban találunk de olyan magas volt az árak, hogy beszerezni igen kevesen tudták beszerezni belőle. Tojás volt bőven 80—90 fillérért. A gyümölcs-piac árai változatlanok maradtak.

KÖZELLÁTÁS

AZ ÚJ ÉLELMISZERJEGYEK KIÖSZTÁSA

Az október hó 1-én érvénybe lépő élelmiszerjegyek kiosztására a következő helyeket jelölték ki:

Az I. számú körzethez tartozó utcák az alábbi helyeken igényelhetik élelmiszerjegyeiket: Köntöskert, Csikgekert, Szofyortelep, Halvanutcai-kert, Kishegyesi úttól jobbra, Pest-utca, Bözörményi-út, páros oldal 52-es számig, páratlan oldal 31-es számig, Holló János utca 42-es számig, páratlan oldal egészen. Jegykiosztás ideje szeptember 22-től szeptember 31-ig bezárólag Pozsony út 16. szám alatti Szociáldemokrata Párt helyiségében.

A IV-es körzeti irodához tartozó utcák alatti helyeken igényelhetik élelmiszerjegyeiket: Bánffy utca és Vágóhid-utca között délre, a Monostor-pályi út páros oldal, szeptember 23-tól október 1-ig a Református olvasókör Szabó Kálmán utca 33. sz. alatti helyiségében.

Az V-ös számú körzethez tartozó külsőségi részek a hatósági tanyai látogatások során minden hét szerdai napján az Öhatelektházhoz tartozó részek, esüörtöki napon az Elepen a Rikli tanyánál, pénteki napon a Halápon a hatápi csárdánál igényelhetik.

A II-es számú körzethez tartozó utcák az alábbi helyeken igényelhetik élelmiszerjegyeiket: Simonyi út páratlan oldala, Magoss György tér (kórház oldala), Ajtó utca, Kut u., Kassa út páros oldala, Köztelmei által bezárt terület szeptember 18—23-ig a Maróthy György utca 38. szám alatti vendéglőben ugyancsak fenti lakosok szeptember hó 23-tól 27-ig Simonyi-út 10. szám alatt a Nemzeti Segély helyiségében.

A VI-os számú körzeti irodához tartozó utcák az alatti helyeken igényelhetik élelmiszerjegyeiket: Burgundia, Cegéd, Csapó, Csikgek, Dombinszky, Domb, Dugovics Titusz, Dobó, Dobozi, Kossuth, Kigró, Malomkő, Monti ezredes, Móric, Lorántffy, Pacsirta, Patay, Rakovszky, Virág, Sas, Székelyhadosztály, Temető utcák szeptember 18-tól szeptember 25-ig Csapó utca 103. szám alatt lévő Góder-féle vendéglőben ugyancsak fenti helyen aköz szeptember 25-től október 3-ig a Városi Ipariskola tornatermében igényelhetik jegyeiket.

A III-as számú körzet irodához tartozó utcák az alatti helyeken igényelhetik élelmiszerjegyeiket: Széchenyikert, Külsővásártér, Széchenyi utca a vasúti sorompótól a Kishegyesi útig, Tócskerti, István út, Margit utca, Szegényházsor, Városi szegényház, Kishegyesi út élelmiszerjegyeiket a gazdaképző iskola (hátsó épület, Kishegyesi út) szeptember 18-tól szeptember 22-ig bezárólag igényelhetik.

A VII-es számú körzeti irodához tartozó utcák az alatti helyeken igényelhetik élelmiszerjegyeiket: Diószegi út, Láner utca, Márton Kálmán utca páratlan, Hétfővár utcák és az általuk határolt utcák szeptember 18-tól szeptember 24-ig a Szociáldemokrata Párt ifjúsági helyiségében Márton Kálmán-utca 40. szám.

A tégláskerti lakosok a Szociáldemokrata Párt Gyűlés utcai helyiségében szeptember 26-tól szeptember 30-ig igényelhetik.

A hátralevő körzetek beosztását szerdai számunkban közöljük.

Boldogkerti, Eprekerti, Repülőtér a Mikespéri utcáig bezárólag jegyeiket a Szociáldemokrata Párt Mikespéri út 9. szám alatti helyiségében szeptember 29-től október 2-ig igényelhetik.

Gyermekmackó és kabátok, meleg kötöttáru, TEIRA PELENKA NEUWIRTH-tól, PIAC-U. 44. Fehérnemű készítés

HIREK

IDŐJÁRÁS: Gyenge szél, derült, száraz idő, a meleg tovább tart. Távolabbi kiutazások: a száraz, meleg idő még több napig tart. A HONSz kérése. Az e hó 21-én tartandó nagygyűlésünkkel kapcsolatosan felkérjük tagjainkat, hogy néhányan még rendezőnek jelentkezni — s akik tehetik, egy vendég számára éjjeli szállást felajánlani szíveskedjenek. A HONSz elnöksége.

Születés. Béni Jánosnak, a II. sz. Bőrgyár MKP titkárának kislánya született. A gyermek és anyja jó egészségnek örvend. A Keletmagyarországi Sakk Alszövetség ma fél 7 órakor a Debreceni Újságírók Clubjában választmányi ülést tart, mely mindenekelőtt határozatképes lesz. Ügyrendje: Tisztújító ülés előkészítése, elszámolóások.

APRÓHIRDETÉSEKET délután 6 óráig vesz fel a kiadóhivatal. (Bajcsy-Zsilinszky-utca 16.)

Nyirábrány községben október 4-én országos állat- és kirakodó-vásár lesz, vérsmentes helyről szabványos marhalevéllel ellátva mindenféle állat felhajtható.

Felhívunk minden „MUSZ” tagot, etatusquo hitközségi adóját legkésőbb e hó 14-ig rendezze, ellenkező esetben az októberben megtartandó választásnál nem lesz szavazati joga. (x)

Az ablakon keresztül beengrotlak a vásártéri állomás pályamesteri irodájába és onnan több tárgyat, mintegy 100 forint értékben ellopak.

Schaff tanácskötőjében (Sas-utca 2.) 15-én új tanfolyam kezdődött. Osztálytökön vasárnap lesz. Új tánc. Harstad-wait. (x)

Bosszúból felgyújtotta szalma-kazlót az éjszakai folyamán egyelőre még ismeretlen tettes Boros Istvánné. Bellegelő 538. szám alatti lakosnak, aki feljelentésében elmondotta, hogy gyanúja a külső férjére irányul.

A kereskedelmi és iparkamara folytatja az iparrevíziós munkáját és a hét elején Nyíregyházára száll ki egy bizottság, melyet Harsányi Imre ügyvezető elnök vezet. Veje együtt megy dr. Rádai László titkár is, aki a kereskedő ügyekben a kamara referense. — Egy egész kereskedőegység motorkerékpárjával elgázolta Szathmári István kovácssegédet, Pacsirta-utca 29. szám alatti lakost. Szathmári könnyebb sérüléseket szenvedett.

Gázolás. Oláh Sándor Wesseleyni-u. 105. szám alatti lakos kezeskedő motorkerékpárjával elgázolta Szathmári István kovácssegédet, Pacsirta-utca 29. szám alatti lakost. Szathmári könnyebb sérüléseket szenvedett.

Finom úri szabóság

szövetek és áridivatékek nagy választékban

KISS-nél
Piac-utca 16. Aliföldi palota

A tanfelügyelőség sérelmezte, hogy Hajdúánádon a tanyavilágban a háború folytán 250 gyerek még mindig analfabéta. Felhívta továbbá a közigazgatás illetékes szerveit, hogy Hajdúhadházon egy tanyai iskolában a kút vize még a háborús időkben fertőződött a bedobott hulláktól és döngöktől és kérte az alispánt, hogy utasítsa az előjáróságot a kút rendezésére, mert annak jelenlegi állapota erősen veszélyezteti a gyerekek egészségét.

Az anyagihiánnyal küzdő kárpirosok többször fordultak kérelemmel az illetékes hatóságokhoz. Ennek következtében most bűntörvényszék feladta a kárpirosok segédanyagát a kárpirosoknak. Eddig nyersanyaghiány miatt és különböző technikai akadályok következtében nem sikerült a tárgyalásokat eredményre vezetni, remény van azonban arra, hogy a nehézségeket át lehet hidalni. A textilgyártás fokozásával a grádli termelés nagyobb ütemet vett és ebből kellő mennyiség áll az iparosok rendelkezésére.

Ismeretlen tettesek törtek be Juhász Gábor Bellegelő 200. szám alatti lakásába és 100 forint értékű ruhaneműt szedtek össze.

KALAP ujdonságok FRANK Arany Bika

A lakóhivatal feljelentést tett Tóth Imre Bálint pap-utca 21. szám alatti lakos ellen, mert felmerült gyanú szerint 600 forint lelopásért adta lakását és ezzel lakászsorát követelt el.

A kiskereskedők az egyenesadó kulcsának mérséklését kérték. A kiskereskedő érdekképviseletek az egyenesadó 6%-os kulcsának 3-ra való leszállítását kérték a pénzügyminisztériumtól. A minisztérium legutóbb értesítette az érdekelteket, hogy generalisan ezt a kívánsgót nem áll módjában teljesíteni, de külön szakmánként, kidolgozott kalkuláció alapján lehet javaslatot tenni a szakmai adókulcs leszállítására.

Vasútíj tolvaj kilopta a pénztárcáját 530 forinttal Engel Ervin Budapest, Akácfa-utca 50. szám alatti lakos zsebéből.

A Városi Dalegyet vezetősége felkéri a daleyet felírtáit, hogy ma 6-kor daleyet fel íráségher okvetlen jelenjenek meg.

Téli meleg szövetek, zoknik, harisnyák kis hibával olcsón. Pető kézimunkaipar, Szent Anna-utca 10. (x)

Súlyos autóbaleset érte Dos Passost, John Dos Passos világhírű író súlyosan megsérült, felesége pedig meghalt pénteken este, amikor gépkocsijuk beleütközött egy veszélyes behatolóba. Dos Passost, aki jobb szemén és felület sérült meg, egy bostoni kórházban megoperálták.

Magát Szűcs Gábor festőnek kiadó férfit állított be Sütő Imre Bethlen-utca 42. szám alatti lakásába és azt mondta, hogy nagy-szerű portré készíti róla. Festékre előlegül 90 forintot vett fel tőle, de többé nem jelentkezett. Ugyancsak így járt el Arany János-utca 19. szám alatti is, ahol 100 forintot vett fel festékvásárlásra.

Hűstagú debreceni társaság ellen tett feljelentést Mihalik Mátyás békesi vendéglős, Pénze-utca 63. sz. alatti lakos, akik gépkocsin szedték belő haladtak és itközben megszomjazva, a kocsmájába belétek frissítőre. Felőráig kedélyesen poharaztak, majd autójukra ülve, tovább rohogtak és ekkor vette észre, hogy velük együtt egy 10 literes demizon pálinkája is eltűnt. Kára több, mint 300 forint. A tettesek kézrekerítésére megindult a nyomozás.

